ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Šárky Petrové a soudců JUDr. Marie Kubištové a JUDr. Jiřího Petržálka ve věci

žalobce: **J V**, narozený dne
bytem
zastoupený advokátem . V J
se sídlem

proti
žalované: IČO
se sídlem
za níž jedná
se sídlem

o zaplacení 1 544 592,72 Kč s příslušenstvím

o odvolání žalobce a žalované proti rozsudku Okresního soudu v ze dne č. j.

takto:

I. Rozsudek okresního soudu **se potvrzuje** v části výroku pod bodem I, pokud jím byla žalované uložena povinnost zaplatit žalobci částku Kč s příslušenstvím, a v části výroku pod bodem II, pokud jím byla zamítnuta žaloba co do částky Kč s příslušenstvím a co do požadavku na zaplacení úroku z prodlení ve výši 8,05 % z částky Kč od 13. 3. 2017 do 13. 9. 2017.

II. Rozsudek okresního soudu **se** v části výroku pod bodem I, pokud jím žalované byla uložena povinnost zaplatit žalobci částku Kč s příslušenstvím, **mění** takto:

Žaloba s požadavkem, aby žalované byla uložena povinnost zaplatit žalobci částku [redacted] Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % od 14. 9. 2017 do zaplacení, se zamítá.

III. Ve zbývajících částech výroků pod body I a II a ve výrocích pod body III a IV **se** rozsudek okresního soudu **zrušuje** a v tomto rozsahu **se** věc **vrací** okresnímu soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Okresní soud shora citovaným rozsudkem uložil žalované povinnost zaplatit žalobci [redacted] Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně od 14. 9. 2017 do zaplacení (výrok pod bodem I/). Žalobu zamítl v části, ve které se žalobce domáhal zaplacení [redacted] Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně od 13. 3. 2017 do zaplacení a zákonného úroku z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky [redacted] Kč od 13. 3. 2017 do 13. 9. 2017 (výrok pod bodem II/). Žalované uložil povinnost nahradit žalobci náklady řízení ve výši [redacted] Kč (výrok pod bodem III/) a [redacted] nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení (výrok pod bodem IV/). Žalobce se domáhal po žalované plnění v celkové výši [redacted] Kč z titulu újmy způsobené nezákonným rozhodnutím ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním (dále jen „zák. č. 82/1998 Sb.“). Konkrétně požadoval částku [redacted] Kč jako náhradu za poskytnutí právní pomoci v trestním řízení, částku [redacted] Kč za bolestné, částku [redacted] Kč za ztížení společenského uplatnění, částku [redacted] Kč za vyhotovení znaleckého posudku znalcem [redacted]. K[redacted] M[redacted], [redacted] potřebného k uplatnění svého práva, a částku [redacted] Kč jako zadostiučinění nemajetkové újmy dle § 31 a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. Žalobce svůj žalobní nárok odůvodnil tím, že usnesením Policie ČR, Krajského ředitelství [redacted], územního odboru, ze dne [redacted], č. j. [redacted], bylo zahájeno trestní stíhání žalobce jako obviněného ze spáchání přečinu porušení povinnosti při správě cizího majetku dle § 220 odst. 1 trestního zákoníku. Stížnost žalobce proti tomuto usnesení byla zamítnuta. Následně byla podána obžaloba. Rozsudkem Okresního soudu [redacted] ze dne [redacted] sp. zn. [redacted] byl žalobce podle § 226 písm. b) trestního řádu obžaloby zproštěn. Usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne [redacted] č. j. [redacted] bylo odvolání státního žalobce proti rozsudku soudu prvního stupně podle § 256 trestního řádu zamítnuto. Dovozoval, že orgány činnými v trestním řízení bylo nezákonným způsobem vydáno usnesení ze dne[redacted] o stíhání žalobce jako obviněného, když následně byl pravomocně obžaloby zproštěn. Trestní stíhání žalobce souviselo s jeho činností [redacted] obce [redacted], jako osoby veřejně známé v obci a mělo na jeho dobrou pověst, lidskou důstojnost a osobní čest výrazně negativní vliv. O probíhajícím trestním řízení věděli jeho přátelé, sousedé, občané [redacted] a následně na základě vydání [redacted] ze dne [redacted] i celý [redacted] region. Současně trestní stíhání výrazně ovlivnilo i jeho rodinný život a soukromí, když stíháním trpěla výrazně [redacted] dnes již [redacted]manželka žalobce a jeho synové. Trvající nezákonné trestní stíhání jeho osoby mělo v souvislosti se stresem a nervovým vypětím vliv také na zdraví žalobce. Byla mu zjištěna středně těžká [redacted]fáze. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby. Uznala, že usnesení Policie ČR, Krajského ředitelství policie [redacted], Územního odboru, Oddělení hospodářské kriminality [redacted] ze dne [redacted] č. j. [redacted], je třeba označit za nezákonné rozhodnutí. Za jeho vydání se Ministerstvo spravedlnosti v dopise ze dne [redacted] žalobci omluvilo. Namítala, že v řízení nebylo prokázáno, že by primární příčinou diagnostikované nemoci žalobce bylo trestní řízení. Poukazovala na to, že žalobce trpěl onemocněním [redacted], které často vede ke vzniku [redacted] onemocnění. V roce 2013 také [redacted] onemocněla jeho manželka, která bohužel v lednu [redacted]. Usnesení o zahájení trestního stíhání však bylo vydáno až [redacted]. Žalobce nebyl v průběhu trestního stíhání ani v pracovní

neschopnosti. První jeho návštěva [redacted] ambulance proběhla až [redacted]. Dovozovala, že zde není dána příčinná souvislost mezi trestním stíháním žalobce a jemu diagnostikovanou nemocí. Dodala, že žalobce také neprokázal, že se trestní stíhání významně dotklo jeho dobré pověsti a ovlivnilo jeho rodinný život. Naopak z ústavního znaleckého posudku bylo zjištěno, jak sám žalobce uváděl, že jej lidé drželi nad vodou a kamarádi mu zůstali. Z jeho vyjádření dále vyplývá, že do vydání trestního příkazu mu trestní stíhání nepůsobilo žádné duševní potíže. Okresní soud nárok žalobce posuzoval dle §1 odst. 1 a 3, § 5, § 7 odst. 1, § 8 odst. 1, § 26 a § 31a odst. 1 a 2 zák. č. 82/1998 Sb. a podle § 2910 věta prvá, § 2894 odst. 1 a 2, § 2958, § 2911, § 2951 a 2952 věta prvá zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o. z."). Okresní soud uzavřel, že návrh žalobce je co do částky [redacted] Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně od [redacted] do zaplacení důvodný. Dospěl k závěru, že v posuzovaném případě byly všechny předpoklady pro vznik povinnosti žalované nahradit újmu prokázány. Bylo dokázáno, že ohledně žalobce došlo k vydání nezákonného rozhodnutí. Především na základě ústavního znaleckého posudku měl soud prokázáno, že žalovanému v souvislosti s nezákonným rozhodnutím vznikla újma na zdraví v podobě středně těžké [redacted] fáze, a že mezi nezákonným rozhodnutím a vznikem škody na zdraví žalobce existuje příčinná souvislost. Příčinnou souvislost mezi nezákonným rozhodnutím a vznikem újmy na zdraví nelze vyloučit jen z toho důvodu, že nezákonné rozhodnutí dovršilo stávající nepříznivý zdravotní stav žalobce zapříčiněný již prověřováním orgánů činných v trestním řízení. Hledisko časové souvislosti mezi nezákonným rozhodnutím a vznikem újmy není samo o sobě rozhodující. Rozhodná je věcná souvislost příčiny a následku, zatímco časová souvislost napomáhá při posuzování věcné souvislosti. Žalobce splnil i podmínku uvedenou v § 14 odst. 1 a § 15 odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb., když dne [redacted] svou žádostí uplatnil nárok na náhradu škody (újmy) v celkové výši [redacted] Kč nejprve u Ministerstva spravedlnosti. Nebyl splněn ani jeden z předpokladů uvedených v ustanovení § 12 zákona č. 82/1998 Sb., které upravují vyloučení odpovědnosti žalobce. Především nebyl splněn předpoklad, že by si žalobce zahájení trestního stíhání a odsouzení zavinil sám. Byla prokázána újma na zdraví žalobce způsobená nezákonným rozhodnutím žalované. Žalobce tak má dle § 2958 o. z. nárok na odškodnění ztížení jeho společenského uplatnění. Podle ústavního znaleckého posudku vznikla žalobci poškozením zdraví překážka lepší budoucnosti. Ztížení společenského uplatnění žalobce bylo ústavním znaleckým posudkem vyčísleno částkou [redacted]. Okresní soud souhlasil se žalovanou, že nezákonné stíhání nebylo jedinou příčinou újmy na zdraví žalobce; kromě jednání žalované to bylo také zejména [redacted] onemocnění manželky žalobce a její předčasné [redacted] Proto ve shodě s ústavním znaleckým posudkem ponížil výše uvedenou částku o jednu polovinu a žalobci přiznal náhradu za ztížení jeho společenského uplatnění ve výši [redacted] Kč. Bolestné žalobci přiznáno nebylo, neboť dle posudku bodové ohodnocení bolestného při středně těžké depresivní fázi přípustné není. Přiznal žalobci také náhradu škody ve výši [redacted] Kč za posudek potřebný k uplatnění nároků žalobce. Vynaložením této částky vznikla žalobci újma na jmění. Dodal, že případnou sníženou kvalitu a nepřesnost posudku žalobce jako neodborník nemůže dopředu nepochybně odhalit. Dále okresní soud uzavřel, že v příčinné souvislosti s nezákonným rozhodnutím žalované vznikla i nemajetková újma předvídaná v § 31a zákona č. 82/1998 Sb. Samotné konstatování porušení práva a omluva se jako dostačující okresnímu soudu nejevily, neboť odpovědnostním titulem byla porušena osobnostní práva žalobce ve značné míře. Okresní soud měl zjištěno, že proti žalobci bylo zahájeno trestní stíhání jako obviněného ze spáchání přečinu porušení povinnosti při správě cizího majetku dle § 220 odst. 1 trestního zákoníku, na který tento předpis pamatuje trestem odnětí svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti. Hrozba trestem odnětí svobody a především hrozba zákazem činnosti, když tato činnost byla téměř [redacted] t i žalobcovým [redacted] a životní náplní, zvyšuje intenzitu, s jakou žalobce nezákonné trestní řízení musel negativně vnímat. Na druhou stranu trestné

Shodu s prvopisem potvrzuje [redacted].

činy proti majetku nejsou vystaveny takovému společenskému odsudku jako např. trestné činy proti životu a zdraví. Žalobce byl trestně stíhán od [redacted], tedy cca [redacted]. Po celou dobu byl žalobce vystaven stresu a nejistotě, jak a kdy jeho trestní stíhání skončí. Na druhou stranu žalobce byl stíhán na svobodě a délka trestního řízení se jeví přiměřenou, když věc byla poměrně složitá především po skutkové stránce s nutností zadávání znaleckých posudků. Trestní stíhání proti žalovanému však nebylo zahájeno zjevně bezdůvodně. Žalovaný porušil některá ustanovení zákona o obcích. Z provedeného dokazování vyplynulo, že nezákonným trestním stíháním bylo porušeno právo žalobce na vážnost, důstojnost a čest. Žalobce byl váženou a bezúhonnou osobou. Byl do té doby pozitivně hodnocen a požíval respekt po profesní a osobní stránce. Trestní stíhání jej zasáhlo sice ve zralém věku, ale v plné životní síle. Bylo vedeno v souvislosti s jeho dlouholetou činností ve veřejné funkci [redacted] obce, v níž také žil a měl rodinu, přátele a známé. Žalovaný vykonával tuto činnost po dlouhých [redacted] bez větších nesnází. Výkon funkce mu přinášel uspokojení a radost. Trestní stíhání vnímal žalobce úkorně, bylo o něm referováno v místním tisku. Žalobce byl trestním stíháním spojován s kriminální činností, která hrubě poškozovala jeho dobré jméno veřejně činné osoby a jeho hodnověrnost jako voleného zástupce obce. V souvislosti s nezákonným trestním stíháním byl poškozen po společenské stránce. Vždy před tím byl společenský a družný, v souvislosti s trestním stíháním se začal lidem vyhýbat. Nezákonné trestní stíhání zasáhlo též jeho profesní život, když ke konci kariéry přestal zvládat výkon práce, která ho téměř třicet let živila. Své povinnosti přenášel na místostarostu a po dalších volbách funkci starosty odmítl, když se raději do dosažení důchodového věku přihlásil na úřad práce jako uchazeč o zaměstnání. Nezákonné stíhání postihlo i rodinný život žalobce. Žalobce se z veselého člověka stal zádumčivým, uzavřel se do sebe, byl nemluvný, tichý. Jeho nejbližší jej museli konejšit. Přestali ho těšit některé činnosti, které dříve ve volném čase vykonával. Okresní soud vyzval oba účastníky usnesením ze dne [redacted] č. j. [redacted] o uvedení a srovnání s jinými případy odškodňování nemajetkové újmy způsobené trestním stíháním, které skončilo zproštěním obžaloby nebo zastavením, které se s projednávanou věcí v podstatných znacích shodují. Žalobce lustrací zdrojů v podobě systému [redacted] a [redacted] nedohledal žádná rozhodnutí ve smyslu podané výzvy, a to ani z jiných dostupných zdrojů. Jako příkladné srovnání ze současné doby stran imateriální újmy v psychické rovině je dle žalobce praxe obecných soudu při smrtelných dopravních nehodách, po nichž jsou odškodňování příbuzní. Tato částka se běžně pohybuje mezi 500 000 Kč až 700 000 Kč u každé pozůstalé osoby. Tvrdil, že v tomto ohledu procházel a nadále prochází většími útrapami, než někteří pozůstalí, jejichž útrapy netrvají v horizontu 5 - 10 let, a netrpí středně těžkou [redacted] fází jako je tomu u něj. Proto částka navržená žalobcem v žalobě se jeví jako více než přiměřená. Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, jejímž prostřednictvím žalovaná jedná, soudu sdělil, že se obrátil na Ministerstvo spravedlnosti ČR s dotazem, zda disponuje rozhodnutími v obdobných případech, jako je projednávaná věc. Bylo mu sděleno, že žalovaná takovými rozhodnutími nedisponuje a je primárně na žalobci, aby taková rozhodnutí soudu doložil. Okresní soud proto sám pátral po příhodném rozhodnutí, přičemž dohledal obdobný případ, jenž byl v prvním stupni projednáván Obvodním soudem pro [redacted] V rámci jeho řízení vedeném pod sp. zn. [redacted] byla žalobci přiznána částka [redacted] Kč. Ve srovnávaném případě byl žalobce v letech 2002 až 2006 [redacted] malé obce, od roku 2006 pouze [redacted]. Trestně stíhán byl v souvislosti se svojí funkcí více jak dva a půl roku pro trestné činy porušování povinností při správě cizího majetku, zneužití pravomoci veřejného činitele a zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění a následně i pro trestný čin podvodu. Konkrétně šlo především o pochybení při sjednávání smluv s nesprávně stanovenou odměnou. Za nejpřísněji postižitelný trestný čin mu hrozilo odnětí svobody v trvání až tři roky nebo zákaz činnosti. V důsledku dotyčného trestního stíhání došlo újmě na dobré pověsti žalobce v místě bydliště a k narušení manželského souladu. Později se však

Shodu s prvopisem potvrzuje [redacted].

manželství žalobce opět upevnilo. Z hlediska pracovního uplatnění žalobce neměl zásadní potíže. Uvedená výše zadostiučinění byla potvrzena soudem druhého stupně. Dovolání žalobce k Nejvyššímu soudu bylo zamítnuto, ústavní stížnost žalobce Ústavní soud odmítl. Okresní soud na základě uvedených skutečností a s ohledem na specifické okolnosti případu dospěl k závěru, že je namístě rozsah imateriální újmy žalobce odškodnit jako přiměřené zadostiučinění částkou [redacted] Kč. Při stanovení této částky porovnal předmětný případ s výše uvedeným případem. Přes řadu jednotících prvků (nezákonné trestní stíhání v souvislosti s výkonem funkce starosty v malé obci, dopad stíhání na čest a dobrou pověst v místě bydliště, dopad na rodinný život, obdobná délka trestního řízení a hrozícího trestu) přistoupil k navýšení přiznané částky o [redacted] Kč. Ve srovnávaném případě totiž šlo o osobu uprostřed produktivního věku, která vykonávala funkci starosty pouze jedno volební období. U něj je předpoklad, že během dalších let bude mít více příležitostí ke kariérnímu a osobnímu růstu, který mu pomůže způsobenu újmu lépe překonat. V předmětném případě je žalobce osobou, která funkci [redacted] vykonávala téměř [redacted] let a byla s touto funkcí „bytostně spjata“. Vlivem trestního stíhání se přestal o tuto funkci ucházet a raději volil evidenci na úřadu práce a poté starobní důchod, třebaže původně zde byl předpoklad dalšího výkonu funkce. Pocit ukřivdění zde bude zřejmě již natrvalo.

2. Proti tomuto rozsudku podali včas odvolání oba účastníci.

3. Žalobce svým odvoláním brojil proti výroku pod bodem II/ a proti závislému výroku pod bodem III/. V prvé řadě konstatoval, že okresní soud správně uzavřel, že v souzeném případu je dána odpovědnost žalované v souvislosti s vydáním nezákonného rozhodnutí ve smyslu zák. č. 82/1998 Sb. Nesouhlasil však se závěrem okresního soudu, pokud mu z titulu nároku na odškodnění ztížení společenského uplatnění dle § 2958 o. z. přiznal pouze částku ve výši [redacted] Kč oproti žalované výši [redacted] Kč. Připomněl, že tu jsou dva rozdílné znalecké posudky, a to posudek [redacted] M[redacted]a, který ohodnotil imateriální újmu žalobce na částku [redacted] Kč, a oproti tomu znalecký posudek [redacted]. P[redacted] H[redacted], [redacted], slyšeného osobně u soudu s částkou ve výši [redacted] Kč poníženou o polovinu na částku 36 880 Kč. Namítal, že tyto rozdíly mezi znalci jsou enormní a okresní soud si je chybně vyložil a názorově se přiklonil, při absenci judikatury odpovídající zásahu do práv žalobce, na stranu ústavně znaleckého posudku. Vytýkal okresnímu soudu, že pominul, že znalec H[redacted] slyšený u soudu dne [redacted], nebyl schopen vysvětlit rozdíly mezi oběma znalci při výpočtu a k tomuto pouze uvedl, že [redacted] [redacted] M[redacted] jinak praktikoval výpočet a není schopen zhodnotit, zda takto činil správně či nesprávně. Namítal, že již pouze z výše částky [redacted] Kč je patrné, že tato jistě neodpovídá imateriální újmě žalobce a je zcela marginální k poměru zásahu do práv žalobce. Připomněl, že mu byla jednáním žalované způsobena újma na zdraví - středně těžká [redacted] fáze, která trvala po delší dobu a dle znalce odeznívá v horizontu 5 - 10 let. Doba trvání této poruchy a útrap v podobě středně těžké [redacted] fáze tak jistě nemůže býti refundována částkou ve výši [redacted] Kč a je zde tak na soudu, aby jako tvůrce výkladu práva stanovil adekvátní a spravedlivou částku odškodnění imateriální újmy žalobce, která by se jistě měla blížit částce vypočtené [redacted] [redacted]. M[redacted], jenž ohodnotil imateriální újmu na částku [redacted] Kč. Vytýkal okresnímu soudu, že se s tímto dostatečně nevypořádal a přiznal odškodnění za ztížení společenského uplatnění zcela marginální částku, jež zcela neodpovídá útrapám žalobce s ohledem na jeho diagnosu a dobu trvání jeho obtíží. Připomněl, že již v průběhu sporu uváděl, že z provedeného ústavního posudku je patrné, že jednáním ČR mu byla způsobena újma na zdraví - středně těžká [redacted] fáze, jež odezní v horizontu [redacted] let od jejího vzniku. Jako příkladmé srovnání ze současné doby stran imateriální újmy v [redacted] rovině uvedl praxi obecných soudů při smrtelných dopravních nehodách, po nichž jsou odškodňováni příbuzní. Tato částka se běžně pohybuje mezi 500 až 700 tis. Kč u každé pozůstalé osoby. Dodal, že i když se domníval, že v tomto ohledu procházel a prochází většími útrapami, než někteří

pozůstalí, jejichž útrapy netrvají v horizontu 5 - 10 let a netrpí středně těžkou [redacted] fází, jako je tomu u něj, jeví se částka jím navržená dle znaleckého posudku [redacted]. M[redacted] jako více než přiměřená. Nesouhlasil se závěrem okresního soudu v tom, že mu z titulu nároku na odškodnění imateriální újmy za porušení práva žalobce na vážnost, důstojnost a čest, přiznal částku pouze [redacted] Kč. Zdůraznil, že okresní soud správně hodnotil všechna hlediska odpovědnosti žalované za tuto újmu, stejně tak, že samotné konstatování porušení práva a omluva se jako dostačující nejeví. K tomuto dodal, že se mu doposud žalovaná neomluvila. Připomněl, že lustrací zdrojů v systému [redacted] a [redacted] nedohledal žádná rozhodnutí, která by již byla nasouzena dle nového občanského zákoníku č. 89/2012 Sb., a to ani z jiných dostupných zdrojů. Není pochyb o tom, že jistě již některá pravomocná rozhodnutí existují. Předchozí judikatura v tomto byla četnější, avšak není, dle jeho názoru, podle nového občanského zákoníku zcela použitelná. Proto žádal odvolací soud, aby ke splnění této povinnosti vyzval žalovanou. Odkázal přitom na závěry rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 577/2017, z něhož citoval. K soudem použitému srovnatelnému rozhodnutí uvedl, že toto vycházelo z předchozí právní úpravy, tedy starého občanského zákoníku, a není tak pro potřeby tohoto řízení zcela použitelné, tedy minimálně pro srovnání výše poskytnutého odškodnění. Vyslovil názor, že nová právní úprava by měla reflektovat současné společenské a majetkové poměry, když smyslem nové právní úpravy bylo právě zvýšit výši přiznávaných odškodnění poškozeným. Namítal, že přiznaná výše nemajetkové újmy dle § 31a zák. č. 82/1998 Sb. v částce [redacted] Kč není odpovídající všem specifikům případu a měla být přiznána v žalované výši [redacted] Kč. Navrhl, aby byl rozsudek okresního soudu ve výrocích II. a III. zrušen a žalobě bylo v plném rozsahu vyhověno.

4. Žalovaná svým odvoláním brojila proti výroku pod bodem I/ a proti závislému výroku pod bodem III/. K nároku na náhradu za ztížení společenského uplatnění ve výši [redacted] Kč žalovaná uvedla, že z rozsudku vůbec nevyplývá, na základě jakých skutkových okolností soud dospěl k závěru, že pokud se na vzniku [redacted] poruchy podílely po sobě 2 faktory, je namístě, aby každý faktor odpovídal za negativní následek ve stejné míře (tj. z jedné poloviny). Připomněla, že v rámci vyšetření žalobce uvedl, že duševní potíže začaly v roce [redacted] – tj. tedy před zahájením trestního stíhání – i pokud by byly způsobeny tím, že policie prověřovala trestní oznámení na žalobce, v této době ještě neexistovalo nezákonné rozhodnutí, a proto mezi tím, že žalobci vznikly v této době [redacted], a zahájením jeho trestního stíhání není příčinná souvislost. Namítala, že okresní soud sice odkázal na znalecký posudek, ale ze znění rozsudku nevyplývá, na základě jakých okolností a proč znalec dovodil, že trestní stíhání se na [redacted] žalobce podílelo jednou polovinou. Ohledně náhrady nákladů za vypracování znaleckého posudku na vlastní žádost ve výši [redacted] Kč vyslovila názor, že tento nárok nelze přiznat jakožto škodu způsobenou v příčinné souvislosti s nezákonným rozhodnutím (usnesením o zahájení trestního stíhání), neboť mezi tímto odpovědnostním titulem a úhradou nákladů za znalecký posudek neexistuje vztah příčinné souvislosti. Usnesení o zahájení trestního stíhání nezpůsobilo žalobci škodu ve výši [redacted] Kč. Dodala, že by se sice dalo uvažovat o tom, že by žalobce mohl mít nárok na náhradu této částky, ale tato by musela být uplatněná v rámci náhrady nákladů předmětného občanskoprávního řízení (tudíž by z ní nepříslušel úrok z prodlení). Doplnila, že je však otázkou, zda částka [redacted] Kč představuje mimosmluvní odměnu za zpracování znaleckého posudku či zda si tuto částku žalobce (coby zadavatel požadavku na zpracování posudku) a znalec [redacted]. K[redacted] M[redacted] dohodli mezi sebou. Navíc namítala, že se nejedná o účelně vynaložený náklad řízení, neboť okresní soud ze závěrů žalobcem předloženého znaleckého posudku nevycházel ani jeho obsah neprovedl k důkazu. Výši náhrady nemajetkové újmy za trestní stíhání ve výši [redacted] Kč považovala za nepřiměřeně vysokou. Namítala, že závěry okresního soudu o závažnosti vzniklé nemajetkové újmy nejsou souladné se skutkovými zjištěními. Poukázala např. na závěr v bodě 24 rozsudku, že „z provedeného dokazování

vyplývá, že nezákonným trestním stíháním bylo porušeno právo žalobce na vážnost, důstojnost a čest, neboť kriminální činnost, se kterou byl spojován, hrubě poškozovala jeho dobré jméno veřejně činné osoby a jeho hodnověrnost jako voleného zástupce obce". Namítala, že tento závěr je zcela v rozporu se skutkovými zjištěními, že žalobce byl ve volbách v roce [redacted] (tedy po zahájení trestního stíhání) opět zvolen zastupitelem obce a rovněž byl znovu zvolen na funkci [redacted]. Dovozovala, že naopak to dokazuje, že i přes trestní stíhání v něj veřejnost měla důvěru, když jej zvolila svým zástupcem. To, že se žalobce funkce [redacted] vzdal, však jde za ním, neboť to bylo jeho svobodné rozhodnutí, ke kterému nebyl nikým nucen, a nelze to dávat k tíži žalované – tj. nelze dávat k tíži žalované, že žalobce měl po vzdání se funkce [redacted] problémy s pracovním uplatněním. Pokud jde o skutečnost, že věc byla medializována v regionálním tisku, ani toto nelze s ohledem na judikát Nejvyššího soudu 30 Cdo 4280/2011 dávat k tíži žalované. Doplnila, že na skutečnosti, že se ze žalobce namísto veselého stal zádumčivý člověk a jeho nejbližší ho museli konejšit, nemělo vliv pouze trestní stíhání, ale zcela nepochybně i onemocnění a následná [redacted] jeho [redacted]

5. Odvolací soud z podnětu odvolání účastníků přezkoumal napadený rozsudek okresního soudu včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, a po doplnění dokazování výpovědí žalobce, výpovědí zástupce znaleckého ústavu Fakultní nemocnice [redacted]. R[redacted] K[redacted] a výpovědí znalce [redacted]. P[redacted] H[redacted], [redacted] dospěl k závěru, že odvolání účastníků jsou zčásti důvodná.

6. Okresní soud správně každý ze žalobcem uplatněných nároků na náhradu škody vyvolané nezákonným rozhodnutím posuzoval odděleně. Na posouzení jednotlivých nároků aplikoval správná ustanovení zákona č. zák. č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku. Správně vyhodnotil předpoklady odpovědnosti za škodu způsobené nezákonným rozhodnutím, tj. existence nezákonného rozhodnutí, vznik škody a příčinná souvislost mezi nezákonným rozhodnutím a vznikem škody. Mezi účastníky nebylo sporu o existenci nezákonného rozhodnutí. Tímto nezákonným rozhodnutím je usnesení Policie ČR, Krajského ředitelství [redacted], územního odboru, ze dne [redacted], č. j. [redacted], kterým bylo zahájeno trestní stíhání žalobce jako obviněného ze spáchání přečinu porušení povinnosti při správě cizího majetku dle § 220 odst. 1 trestního zákoníku. Pro poskytnutí zadostiučinění za imateriální újmu ve smyslu § 31a zák. č. 82/1998 Sb. je existence nezákonného rozhodnutí jediným předpokladem. Pro náhradu škody dle občanského zákoníku je existence nezákonného rozhodnutí prvním z předpokladů pro odpovědnost žalované za škodu. Naplnění ostatních předpokladů pro odpovědnost za škodu bylo žalovanou sporováno.

7. Odvolací soud se zcela ztotožňuje se závěry okresního soudu o zadostiučinění za imateriální újmu dle § 31a zák. č. 82/1998 Sb. a pro stručnost ohledně tohoto nároku odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku, s nímž se ztotožňuje. Odvolací soud se ztotožňuje i se závěry okresního soudu ohledně výše zadostiučinění. Okresní soud správně v souladu s judikaturou Nejvyššího soudu (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 9. 2015 sp. zn. 30 Cdo 1747/2014, uveřejněný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 67/2016) vycházel z toho, že výše zadostiučinění by měla odpovídat výši zadostiučinění přiznaného v případech, jež se s projednávanou věcí v podstatných znacích shodují s tím, že významnější odchylka je možná jen, pokud bude soudem řádně a přesvědčivě odůvodněna. Jelikož účastníci na výzvu okresního soudu nepředložili žádná rozhodnutí, okresní soud sám pro porovnání vyhledal rozhodnutí Obvodního soudu pro [redacted] sp. zn. [redacted]. Zásadní okolnosti případu projednávaného Obvodním soudem pro [redacted] podrobně porovnal s okolnostmi daného případu a řádně zdůvodnil, jaké skutečnosti ho vedly k navýšení zadostiučinění o 1/3 v tomto případě oproti případu Obvodního soudu pro

[redacted] Odvolací soud, opíraje se o další rozhodnutí Nejvyššího soudu (srov. rozhodnutí ze dne 27. 6. 2017 sp. zn. 30 Cdo 577/2017 či ze dne 10. 9. 2019 sp. zn. 30 Cdo 1198/2018), vyzval žalovanou ke zpřístupnění rozhodnutí řešících obdobné případy jako projednávaný případ. Žalovaná na základě této výzvy předložila rozsudek Městského soudu [redacted] ze dne [redacted] č. j. [redacted] a rozsudek Městského soudu [redacted] ze dne [redacted] č. j. [redacted]. Po seznámení se s uvedenými rozhodnutími odvolací soud nadále jako za nejpřiléhavější pro porovnání s projednávanou věcí považoval rozsudek Obvodního soudu pro [redacted] vyhledaný okresním soudem. Odvolací soud se přitom shoduje též se závěry okresního soudu, pro které žalobci přiznal zadostiučinění o [redacted] Kč vyšší, než bylo v případu projednávaném Obvodním soudem pro [redacted] Naproti tomu odvolací soud neshledal žádné podstatné skutečnosti pro další navýšení, jehož se dovolává žalobce. Odvolací soud proto rozsudek okresního soudu v souladu s ust. § 219 o. s. ř. potvrdil v části výroku pod bodem I/, pokud jím žalované byla uložena povinnost zaplatit žalovanému zadostiučinění v částce [redacted] s příslušenstvím, a dále v části výroku pod bodem II/, pokud jím byla zamítnuta žaloba s požadavkem na zaplacení zadostiučinění v další částce [redacted] s příslušenstvím a s požadavkem na zaplacení úroku z prodlení ve výši 8,05 % z částky [redacted] za dobu od 13. 3. 2017 do 13. 9. 2017. Ohledně zamítnutí požadavku na úroky z prodlení z přiznané částky [redacted] jdoucí od 13. 3. 2017 do 13. 9. 2017 odvolací soud odkazuje na správné odůvodnění rozsudku okresního soudu.

8. V části výroku pod bodem I/, pokud jím žalované byla uložena povinnost zaplatit žalobci částku [redacted] Kč s příslušenstvím, odvolací soud rozsudek okresního soudu podle § 220 odst. 1 písm. a/ o. s. ř. změnil a v tomto rozsahu žalobu žalobce zamítl. Uvedená částka, podle tvrzení žalobce, představuje škodu, která měla žalobci vzniknout v souvislosti s opatřením znaleckého posudku vyhotoveného [redacted]. K[redacted] M[redacted], [redacted], pod poř. č. [redacted]. Uvedená částka byla vynaložena jako náklad důkazu uplatněného nejprve u Ministerstva spravedlnosti a posléze v tomto soudním řízení. Tento náklad spojený s uplatněním žalované pohledávky má povahu příslušenství pohledávky ve smyslu § 513 o. z. O jeho přiznání se rozhoduje až na základě výsledku řízení v konečném rozhodnutí o věci v rámci nákladů řízení. Z těchto důvodů odvolací soud uvedený nárok žalobce jako nedůvodný zamítl.

9. Pokud jde o zbývající části výroků pod body I/ a II/, odvolací soud neshledal předpoklady pro jejich potvrzení či změnu, a proto mu nezbylo, než je podle § 219a odst. 1 písm. a/ a odst. 2 o. s. ř. zrušit včetně závislých nákladových výroků pod body III/ a IV/ a v tomto rozsahu věc vrátit okresnímu soudu k dalšímu řízení (§ 221 odst. 1 písm. a/ o. s. ř.). Nejvyšší žalobcem uplatněnou položkou je částka [redacted] Kč, která představuje peněžitou náhradu za vytrpěné bolesti a peněžitou náhradu za ztížení společenského uplatnění ve smyslu § 2958 o. z. Žalobce k prokázání vzniku škody předložil znalecký posudek vyhotovený [redacted]. [redacted]. [redacted] M[redacted], [redacted], pod poř. č. [redacted], který má důkazní sílu znaleckého posudku ve smyslu § 127a o. s. ř.

10. Vzhledem k výhradě žalované vůči tomuto znaleckému posudku, která vytýkala zejména absenci závěrů o příčinné souvislosti mezi nezákonným rozhodnutím a poškozením zdraví žalobce, okresní soud uložil vypracování revizního znaleckého posudku. K tomu ustanovil Fakultní nemocnici [redacted], jako znalecký ústav z oboru [redacted]. Znaleckému ústavu uložil (usnesením ze dne [redacted] č. j. [redacted] posoudit a zrevidovat závěry znalce [redacted] K[redacted] M[redacted], [redacted] a zodpovědět vymezené otázky (zda jednáním žalované byla žalobci způsobena újma na zdraví, jaká je prognóza újmy na zdraví, jaké je ohodnocení bolestného a ztížení společenského uplatnění). Fakultní nemocnice [redacted] následně oznámila okresnímu soudu, že nemá specializaci na ohodnocení nemateriální újmy na zdraví, je však schopna se vyjádřit k poškození zdraví žalobce a požádala o svolení k přibrání konzultanta. Konzultantem zvolila [redacted]. P[redacted]

H[redacted], [redacted], který je zapsán jako znalec pro obor zdravotnictví, odvětví stanovení nemateriální újmy na zdraví. Znalecký ústav učinil závěr, že žalobce trpí středně těžkou depresivní fází a že toto onemocnění žalobce je v příčinné souvislosti s jednáním žalované (nezákonným rozhodnutím). Nejde však o jedinou příčinu tohoto onemocnění, když jinou podstatnou příčinou deprese žalobce bylo též předčasné[redacted] jeho manželky v roce [redacted] Podíl každé z těchto příčin shledal v rozsahu 50 %. Pokud jde o výši škody, vycházel ze znaleckého posudku [redacted]. P[redacted] H[redacted], [redacted]., který nemateriální újmu žalobce ohodnotil na [redacted] Kč, tudíž by odškodnění mělo činit [redacted] Kč.

11. Odvolací soud provedl důkaz výpovědí zástupce znaleckého ústavu [redacted] R[redacted] K[redacted]. Výpovědí zástupce znaleckého ústavu byly rozptýleny pochybnosti o závěrech posudku znaleckého ústavu ve vztahu ke zjištění onemocnění žalobce a ve vztahu k závěru o tom, že poškození zdraví žalobce je v příčinné souvislosti s nezákonným rozhodnutím s tím, že se nejedná o příčinu jedinou. Jako další příčina žalobcova poškození zdraví bylo označeno onemocnění žalobcovy manželky a její následné[redacted] Zástupce znaleckého ústavu jednoznačně objasnil, z jakých důvodů není za další příčinu žalobcova onemocnění považován [redacted], jímž rovněž trpí (žalobce trpěl [redacted] delší dobu, [redacted], a neuváděl, že by s ní měl spojeny potíže typu [redacted]). Jako příčina středně těžké [redacted] fáze nebyl zaznamenán ani vliv snížené funkce [redacted]. Zástupce znaleckého ústavu dodal, že onemocnění [redacted] může mít významný vliv na [redacted] člověka, k závěru, že toto onemocnění u žalobce nemělo vliv na vznik [redacted] onemocnění, dospěl ústav vylučovací metodou. Žalobce v minulosti byl po [redacted], avšak v době vyšetření tato nebyla nijak dekompenzována, z dokumentace praktického lékaře ani z dokumentace diabetoložky nevyplynulo, že by funkce [redacted] byla u žalobce narušena. K tomu žalobce doplnil, že na operaci [redacted] byl na jaře [redacted] na doporučení lékařky s tím, že má na [redacted]. Operace byla doporučena z preventivních důvodů, aby se to nerozvinulo v něco horšího, osobně s tím žádné potíže nepociťoval. K otázce vzniku žalobcova onemocnění ([redacted]) zástupce znaleckého ústavu zdůraznil, že [redacted] nevzniká ze dne na den, ale člověk se do ní propadá v průběhu týdnů. Dle zjištění znaleckého ústavu u žalobce byly obtíže od roku [redacted] byly trvalé a zapadaly do obrazu toho, co uváděl při vyšetření a co vyplývalo ze zpráv lékařů. Na to, že u žalobce nastala změna [redacted], lze usuzovat již z toho, že mu praktický lékař naordinoval [redacted] Ten bývá prvním lékem, který praktičtí lékaři v takovýchto situacích volí, a když to nepomáhá, nastupují [redacted]. Když byl žalobce odeslán k [redacted] [redacted] K[redacted], již [redacted] užíval, tedy mu je musel předepsat praktický lékař. [redacted] je lék nasazovaný typicky na depresi, je to lék první volby, který může předepisovat i praktický lékař, je to lék účinný, který zvládne středně [redacted].

12. Znaleckým posudkem vyhotoveným Fakultní nemocnicí [redacted] spolu s výpovědí zástupce znaleckého ústavu bylo tedy jednoznačně prokázáno, k jakému poškození zdraví u žalobce došlo a že je toto poškození zdraví v přímé příčinné souvislosti s nezákonným rozhodnutím a dále s onemocněním a následným[redacted] manželky žalobce. Odvolací soud na základě těchto důkazů nemá ani pochybnosti o určení míry podílu každé z těchto příčin na onemocnění žalobce.

13. Pochybnou zůstává výše škody na zdraví. Pro ohodnocení výše nemateriální újmy (ztížení společenského uplatnění a bolestného) znalecký ústav využil jako konzultanta [redacted]. P[redacted] H[redacted] [redacted], jenž podle zadání okresního soudu měl posoudit a zrevidovat závěry znalce [redacted]. [redacted] K[redacted] M[redacted], [redacted], ohledně výše náhrady za ztížení společenského uplatnění a bolestného. Jmenovaný znalec ve znaleckém posudku ze dne [redacted] vypočetl výši ztížení společenského uplatnění žalobce na částku [redacted] Kč s tím, že bodové ohodnocení bolestného při [redacted] není přípustné. Z písemného znaleckého posudku nevyplývá, že by se znalec jakkoli zabýval revizí závěrů znalce [redacted]

[redacted] K[redacted] M[redacted], [redacted]. V rámci výpovědi u okresního soudu tento znalec uvedl, že [redacted]. M[redacted] jinak praktikoval výpočet. Tvrdil, že jde o jiný výpočet s tím, že nemůže říct, zda správný či nesprávný. V rámci výpovědi u odvolacího soudu jmenovaný znalec uvedl, že závěry [redacted]. M[redacted] nepřezkoumával. Dle jeho mínění to nebylo reálné, neboť žalobce viděl v jinou dobu než zmíněný znalec.

14. Znaleckým posudkem vyhotoveným [redacted] K[redacted] M[redacted], pod poř. č. [redacted], který byl zpracován na základě objednávky žalobce, byla stanovena náhrada bolestného ve výši [redacted] Kč a náhrada za ztížení společenského uplatnění [redacted] Kč. Znalec [redacted] P[redacted] H[redacted] jako konzultant znaleckého ústavu nesplnil zadání soudu, podle něhož bylo jeho úkolem přezkoumat závěry znalce [redacted] M[redacted], [redacted] a pochybnosti o správnosti závěrů znalce [redacted]. M[redacted] nebyly odstraněny ani výpovědí tohoto znalce u okresního a krajského soudu. Vzhledem k rozdílnému přístupu v otázce možnosti ocenění bolestného a s ohledem na diametrální odlišnost stanovení výše náhrady za ztížení společenského uplatnění nadále zůstává neobjasněna odborná otázka o možnosti ocenění bolestného při onemocnění středně těžká depresivní fáze a odborná otázka o výši náhrad. Tento nedostatek nelze odstranit jinak než revizním znaleckým posudkem. To je dokazování, které svým rozsahem přesahuje rámec odvolacího řízení, proto ohledně uvedených nároků byl rozsudek okresního soudu zrušen a věc byla vrácena okresnímu soudu k dalšímu řízení. Vzejde-li z dalšího dokazování závěr o nemožnosti určení bolestného při onemocnění žalobce (středně těžká depresivní fáze), zváží okresní soud, zda žalobcem uplatněný nárok na bolestné (50 256 Kč) lze podřadit pod ust. § 2956 o. z.

15. V novém rozhodnutí o věci okresní soud neopomene rozhodnout o nákladech odvolacího řízení (§ 224 odst. 3 o. s. ř.).

Poučení:

Proti výroku pod bodem I/ rozsudku je přípustné dovolání, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Přípustnost dovolání (§ 237 až 238a) je oprávněn zkoumat jen dovolací soud. Dovolání lze podat do dvou měsíců od doručení rozsudku u Okresního soudu [redacted] a rozhoduje o něm Nejvyšší soud ČR se sídlem v Brně.

Proti výrokům pod body II/ a III/ není dovolání přípustné.

Hradec Králové 9. září 2020

Mgr. Šárka Petrová v. r.
předsedkyně senátu